

ภาคผนวก ข
หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0891.4/ว 422

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

5 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ชักซ้อมการดำเนินงาน “โครงการบ้านท้องถิ่นไทย เกิดใต้อาคารชั้น 80 พรรษา”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0891.4/ว 4564 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2549

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้อนุมัติให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินกิจกรรม “โครงการบ้านท้องถิ่นไทย เกิดใต้อาคารชั้น 80 พรรษา” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550 โดยสนับสนุนให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจน ให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอย่างมั่นคง ภายใต้ความร่วมมือระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน แห่งละอย่างน้อย 1 หลัง รวม 8,880 หลัง ด้วยงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเงินบริจาคจากประชาชนที่ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและการจัดตั้งงบประมาณ ความแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้ยากจน ที่เป็นคนดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนประชาชน ผู้นำศาสนา หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน เข้าร่วมดำเนินโครงการกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนบุคคล หน่วยงาน ตามข้อ 1 ในพื้นที่ เข้าร่วมดำเนินโครงการกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ดำเนินโครงการ โดยมีแนวทางการก่อสร้าง การจัดหาที่ดิน การคัดเลือกบุคคล และการจัดตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ดังนี้

(1) การก่อสร้างบ้านให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจน หมายความว่ารวมถึง การรื้อถอน ปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยใช้วัสดุที่มีอยู่เดิมร่วมกับวัสดุที่จัดซื้อให้เพิ่มเติม แล้วดำเนินการก่อสร้างขึ้นใหม่ให้มีความมั่นคง แข็งแรง โดยพิจารณาให้เป็นไปตามแบบที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และชุมชน

(2) การจัดหาที่ดินในการก่อสร้างบ้านให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจนให้พิจารณาดำเนินการ โดยมีแนวทาง ดังนี้

(2.1) กรณีบุคคลดังกล่าวมีที่ดินเป็นของตนเอง ให้ก่อสร้างบนที่ดินของบุคคลดังกล่าว เป็นลำดับแรก

(2.2) กรณีที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่ในที่ดินของญาติ ของบุคคลอื่น องค์กร สถาน ที่ทางศาสนาหรือหน่วยงานอื่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการยินยอมใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างบ้านให้อยู่อาศัยได้

(2.3) กรณีที่ไม่มีที่ดินตามข้อ (2.1) และ (2.2) ให้พิจารณาที่ดินที่มีผู้บริจาค หรืออาจจัดหาที่ดินจากเงินบริจาคของผู้ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2.4) กรณีไม่สามารถหาที่ดินตามข้อแนวทางข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้ที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว ดำเนินการก่อสร้างบ้านแล้วอนุญาตให้ผู้ได้รับความช่วยเหลือเช่าอยู่อาศัย

(3) การคัดเลือกบุคคล เนื่องจากเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ จึงขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการพิจารณากลับกรองคัดเลือกคนที่ จะได้รับความช่วยเหลือให้มีบ้านอยู่อาศัย ต้องให้ได้บุคคลที่สังคมยอมรับว่าเป็นคนดี โดยใช้การคัดเลือกจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะทำให้ประชาชนให้การสนับสนุนและเข้าร่วมโครงการทั้งในด้านสนับสนุนงบประมาณและแรงงานก่อสร้าง การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเป็นการสร้างความสมานฉันท์ของประชาชน และทำให้เกิดความสุขทั้งผู้รับมอบและผู้มอบ

(4) จัดตั้งงบประมาณ มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(4.1) กรณีก่อสร้างที่อยู่อาศัยบนที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัยได้ ให้พิจารณาจัดตั้งงบประมาณ ในหมวดครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างประเภทบ้านพักเพื่อให้

ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจนอยู่อาศัย และในกรณีที่ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง และจ้างแรงงานประชาชนดำเนินการก่อสร้าง สามารถตั้งงบประมาณไว้ในหมวดดังกล่าว โดยจัดทำเป็นโครงการก่อสร้างบ้านสำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจน

(4.2) กรณีก่อสร้างที่อยู่อาศัยบนที่ดินของประชาชน องค์กร สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ให้ดำเนินการทางงบประมาณ โดยตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ประเภทวัสดุก่อสร้าง โดยชี้แจงรายละเอียดว่าซื้อวัสดุก่อสร้าง เพื่อนำไปสร้างบ้านให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจน และในกรณีที่มีการจ้างแรงงานประชาชนดำเนินการก่อสร้าง ให้ตั้งงบประมาณไว้ในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ประเภทรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ

(4.3) กรณีตั้งงบประมาณรายจ่ายไม่เพียงพอ

(4.3.1) ให้พิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายไปตั้งจ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการ

(4.3.2) ให้พิจารณาใช้จ่ายจากเงินสะสม ซึ่งกระทรวงมหาดไทย อนุมัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้จ่ายเงินสะสมจากกรณีนี้ได้ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามข้อ 89 (1) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 และให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อนุมัติแทน

(4.3.3) การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการใช้จ่ายจากเงินสะสม ให้ตั้งจ่ายงบประมาณรายจ่ายไว้ในหมวดรายจ่ายแล้วแต่กรณีตามข้อ (4.1) และ (4.2)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมชาย ชุ่มรัตน์

(นายสมชาย ชุ่มรัตน์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทร.0-2241-9000 ต่อ 4122 โทรสาร.0-2241-9000 ต่อ 4102, 4112

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0891.4/ว 4564

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษฎาภิเศก กทม. 10200

29 ธันวาคม 2549

เรื่อง การดำเนินงาน “โครงการบ้านท้องถิ่นไทย เทิดไท้องค์ราชัน 80 พรรษา”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. เอกสาร โครงการ	จำนวน 1 ชุด
	2. แบบแปลนบ้านที่อยู่อาศัย	จำนวน 2 ชุด
	3. แบบรายงานกิจกรรม (แบบ 1 และ แบบ 2)	จำนวน 1 ชุด

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550 กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พระองค์ทรงนำการพัฒนาในด้านต่างๆ มาสู่ประชาชนให้มีความเป็นอยู่อย่างมีความสุข ทรงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งในด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งรัฐบาลได้น้อมนำพระราชกรณียกิจดังกล่าวมากำหนดเป็นนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางสังคม และกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีหน้าที่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชนได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการปฏิบัติราชการในการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่จักได้ร่วมกันเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินการก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ หรือผู้ยากจนให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอย่างมั่นคง และดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้ความร่วมมือระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน ด้วยกันเอง

เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยจึงได้อนุมัติให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินกิจกรรม “โครงการบ้านท้องถิ่นไทย เทิดไท้องค์ราชัน 80 พรรษา” โดยการก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้

และผู้ยากจน โดยขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างที่อยู่อาศัยอย่างน้อยแห่งละ 1 หลัง รวม 8,880 หลัง โดยมีแนวทางการดำเนินงานโดยสรุปได้ ดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดจำนวนบ้านที่อยู่อาศัยที่จะก่อสร้างและระยะเวลาการดำเนินงาน (ตามแบบ 1) แจกกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ทราบภายในวันที่ 30 มกราคม 2550

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกผู้สมควรที่จะได้รับความช่วยเหลือ ด้วยกระบวนการประชาคมท้องถิ่นพิจารณาความเหมาะสม โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

2.1 ประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน และเชิญชวนเข้าร่วมโครงการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและดำเนินการคัดเลือกผู้สมควรได้รับความช่วยเหลือ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกสภาท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาอาชีพต่างๆ ตามจำนวนที่เห็นสมควร

2.3 คณะกรรมการตามข้อ 2.2 กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมควรได้รับการช่วยเหลือ โดยพิจารณาจาก ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ และผู้ยากจน ที่มีการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรชุมชนในพื้นที่ โดยมีคุณสมบัติที่ควรพิจารณา ประกอบด้วย

- (1) เป็นบุคคลที่มีจิตใจสาธารณะ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หรือดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- (2) เป็นบุคคลที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข สิ่งเสพติด หรือได้ลด ละ เลิกอบายมุขแล้ว
- (3) เป็นบุคคลที่ไม่ทอดทิ้งผู้บุพการี และบุตร
- (4) เป็นบุคคลขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ หรือมีความอดทนต่อสู้

กับความยากลำบาก

คณะกรรมการ อาจพิจารณากำหนดคุณสมบัติอื่นๆ เพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควรในการที่จะทำให้ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นผู้ที่เดือดร้อนอย่างแท้จริง และได้รับการยอมรับจากประชาชน

3. การออกแบบและประมาณการก่อสร้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้แบบบ้านและประมาณราคาก่อสร้างตามที่กำหนดซึ่งได้ส่งมาพร้อมนี้ หรืออาจกำหนดแบบแปลนและประมาณราคาก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และลักษณะการอยู่อาศัยของประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน โดยมีราคาก่อสร้างบ้านและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่จำเป็นในการดำรงชีวิตรวมแล้วไม่ควรเกินหลังละ 100,000 บาท

4. การจัดเตรียมงบประมาณ ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.1 พิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีรายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายไปตั้งจ่ายในงบกลาง รายการช่วยเหลืองบเฉพาะการ หรือตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

4.2 กรณีที่โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วมีงบประมาณไม่เพียงพอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาใช้เงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าวได้ ตามข้อ 89 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และหากมีความประสงค์ที่จะต้องใช้เงินสะสมเกินกว่าร้อยละ 40 ของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุน ตามข้อ 89 ให้พิจารณาขยืมเงินสะสมในส่วนที่เหลือเพื่อสมทบการดำเนินโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากันยอดเงินสะสมไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสิทธิประโยชน์ของพนักงานตามข้อ 90 และค่าใช้จ่ายเหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวกับเหตุสาธารณภัยตามข้อ 91 ไว้ให้พอเพียง

5. การดำเนินการก่อสร้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการก่อสร้างที่อยู่อาศัยโดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ดำเนินการในลักษณะจัดหาวัสดุ อุปกรณ์

5.2 ใช้แรงงานก่อสร้างในพื้นที่ จากผู้ที่เสียสละแรงงานและช่วยเหลือกันในการก่อสร้างเป็นลำดับแรก หากไม่สามารถหาแรงงานก่อสร้างในลักษณะดังกล่าวได้ อาจใช้วิธีการจ้างแรงงานก่อสร้าง

5.3 บ้านที่ดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว ควรมีระบบไฟฟ้า ระบบประปา ภาชนะรองรับหรือกักเก็บน้ำ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ในการดำรงชีวิต เช่น อุปกรณ์ประกอบอาหาร และเครื่องนอน

6. การส่งมอบบ้าน เมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว สามารถให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนได้ก่อน ส่วนการส่งมอบอย่างเป็นทางการพร้อมประดับตราสัญลักษณ์ และป้ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จักให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดต่อไป

7. กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นในวันที่ 30 กันยายน 2550 โดยกำหนดให้รายงานผลการดำเนินงานตามแบบ 2 ให้ทราบเป็นระยะทุก 3 เดือน และให้รายงานผลครั้งแรก ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 และครั้งต่อไปทุก 3 เดือนจนเสร็จสิ้นโครงการ

การดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงขอให้จังหวัดประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการสนับสนุนและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อารีย์ วงศ์อารยะ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทร. 0-2241-9000 ต่อ 4122 โทรสาร. 0-2241-9000 ต่อ 4102,4112

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0891.4/ว 3652

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอภัยวงศ์ กทม. 10200

3 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง การสนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามนโยบาย
การแก้ปัญหาสังคมและความยากจน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่รัฐบาลกำหนดให้การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของประชาชนเป็นภารกิจสำคัญ
ประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่
ทุกหน่วยงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน จะต้อง
บูรณาการการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยมีโครงการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

1. **โครงการบ้านเอื้ออาทร** มอบหมายให้การเคหะแห่งชาติ เป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบหลักในการจัดหาที่อยู่อาศัยราคาถูกในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ ให้ประชาชนซื้อโดยผ่อน
ชำระในราคาถูก
2. **โครงการบ้านมั่นคง** มอบหมายให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนจนในชุมชนแออัดให้มีความมั่นคงในการ
อยู่อาศัยที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของชาวชุมชน โดยให้คนจนในชุมชนแออัดพัฒนาที่อยู่
อาศัยและชุมชนของตนเองร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาในพื้นที่และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง
3. **โครงการบ้านสำเร็จรูป** มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดให้มีการผลิตบ้านสำเร็จรูปราคาถูกสำหรับให้
ประชาชนที่มีที่ดินเป็นของตนเองซื้อไปดำเนินการก่อสร้างและผ่อนชำระในราคาถูก (อยู่ระหว่างการ
ดำเนินงานพิจารณารูปแบบ ราคา และขั้นตอนและองค์การการบริหารจัดการที่เหมาะสม)
4. **โครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** เป็น
การดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหา

ที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้โดยการเช่าซื้อบ้านกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการผ่อนชำระราคาถูกในระยะเวลา 10 -15 ปี

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสนับสนุนให้การจัดที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการทั้งในการเข้ามีส่วนร่วมสนับสนุนและดำเนินการเอง จึงขอให้จังหวัด แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. สนับสนุนการดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยร่วมกับหน่วยงานของการเคหะแห่งชาติในพื้นที่วางแผนการดำเนินงาน การจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่เชื่อมต่อกับโครงการ การจัดเก็บขยะมูลฝอยในโครงการ และการจัดระเบียบในชุมชน

2. สนับสนุนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง โดยร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกระบวนการแก้ไขปัญหา โดยนำข้อมูลการพัฒนาของท้องถิ่นร่วมกับข้อมูลเครือข่ายองค์กรชุมชนชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง ให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นได้ทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน และเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ

2.2 จัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยของท้องถิ่น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้แทนจาก ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ครอบคลุมทุกชุมชน

2.3 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ระบบการออม สวัสดิการและการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน โดยจัดให้มีการวางแผนพัฒนาชุมชนและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.4 จัดหาที่ดินเพื่ออยู่อาศัย โดยสนับสนุนการจัดหาที่ดินของรัฐที่เป็นที่ว่างที่สาธารณะ หรือการจัดซื้อที่ดินใหม่ โดยการประสานกับหน่วยงานเจ้าของที่ดิน เพื่อให้ประชาชนได้เช่าที่ดินในระยะยาว หรือซื้อที่ดินในราคาถูกเพื่อจัดทำโครงการ

2.5 การอนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัย โดยดำเนินการ ดังนี้

(1) ส่งบุคลากรด้านการออกแบบวางผังและการก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมออกแบบวางผังและก่อสร้างร่วมกับช่างออกแบบจากชุมชน

(2) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการอนุญาต อนุมัติการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายอาคารให้เสร็จโดยเร็ว โดยให้ถือเป็นเรื่องเร่งด่วน เพราะเป็นเรื่องความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งไม่ควรให้ขั้นตอนในการอนุญาต อนุมัติ มาเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานตามโครงการ โดยอาจดำเนินการจัดให้มีช่องทางพิเศษในการขออนุญาต หรือจัดให้มีหน่วยบริการเคลื่อนที่ในการอนุญาตก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายอาคาร ณ สถานที่ตั้งโครงการ

(3) ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัย ซึ่งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือกฎกระทรวงที่กำหนด ให้พิจารณาในลักษณะเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนที่เดือดร้อน ให้มีที่อยู่อาศัยภายใต้สภาพข้อจำกัดเกี่ยวกับ ลักษณะอาคาร ที่ดิน และประโยชน์ใช้สอยที่จำเป็นต่อความต้องการบ้านที่มีจำนวนมาก (ขณะนี้กรมโยธาธิการและผังเมือง กำลังพิจารณาปรับหลักเกณฑ์ในการอนุญาตก่อสร้างที่เป็นข้อจำกัดดังกล่าว ซึ่งจะแจ้งให้ทราบต่อไป)

(4) สนับสนุนการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดทางผังเมืองให้เอื้อต่อการจัดที่อยู่อาศัยในกรณีที่มีการจัดที่อยู่อาศัยในที่ของหน่วยงานราชการ

2.6 การสนับสนุนการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยการเชื่อมต่อสาธารณูปโภคที่จำเป็น เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน การจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสีย การจัดสาธารณูปการชุมชน เช่น สวนสาธารณะ ศูนย์พัฒนาชุมชน สนามเด็กเล่น ห้องสมุดชุมชน หรือสถานที่จำเป็นอื่นๆ

3. ในกรณีที่ต้องกรปกรองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยดำเนินการจัดที่อยู่อาศัยโดยตรง ให้ดำเนินการตามแนวทางการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 1181 ลงวันที่ 22 เมษายน 2548

4. ในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนหรือดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ให้พิจารณาดำเนินการโดยมีแนวทาง ดังนี้

4.1 ให้พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปี 2549

4.2 ให้พิจารณาโอน แก้ไข เปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 รายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายไปเพิ่มจ่ายรายการที่ต้องสนับสนุน โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547

ให้จังหวัดติดตามและรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้
กระทรวงมหาดไทยทราบ หากมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้
รายงานให้ทราบโดยด่วน เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก กงศักดิ์ วันทนา

(กงศักดิ์ วันทนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทร.0-2241-9000 ต่อ 4122 โทรสาร. 0-2241-9000 ต่อ 4102,4112

ด่วนมาก

ที่ มท 0808.2/ว 1181

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

22 เมษายน 2548

เรื่อง โครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี และความพอประมาณอย่างมีเหตุผลภายใต้ปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญที่สุดของพื้นฐานชีวิตมนุษย์ หากมีที่อยู่อาศัยแล้วจะสามารถช่วยลดปัญหาสังคมและเศรษฐกิจต่างๆ ระดับครัวเรือน อันจะส่งผลในทางบวกต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวมได้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นไปด้วยความรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม จึงสมควรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนนโยบายดังกล่าวในฐานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในด้านการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการในท้องถิ่นด้วยตนเอง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประชาชน ในท้องถิ่น มีความมั่นคงในการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยทั้งในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและในกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง ตลอดจนสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนให้น่าอยู่ จึงเห็นควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ก่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนให้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ให้จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นประกอบด้วย

- การจัดหาที่ดิน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาขอรับการสนับสนุนจากผู้ที่จะส่งจะอุทิศที่ดินให้เป็นลำดับแรกและหากไม่มีผู้ประสงค์อุทิศให้ ก็ให้พิจารณาดำเนินการจัดหาที่ดินตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี โดยเคร่งครัด

- ประชาชนกลุ่มที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกเข้าร่วมโครงการสามารถผ่อนชำระค่าเช่าซื้อบ้านกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในระยะเวลา 10-15 ปีตามความเหมาะสม และให้ทำสัญญาผ่อนชำระตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้จัดส่งให้ต่อไป

- รูปแบบอาคารที่จะก่อสร้าง ให้เป็นไปตามแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรืออาจใช้รูปแบบที่พักอาศัยของหน่วยงานราชการ เช่น การเคหะแห่งชาติ ตามโครงการ “บ้านเอื้ออาทร” เป็นต้น

- การคิดคำนวณค่าเช่าซื้อให้พิจารณาจากราคาที่ดิน ราคาก่อสร้างและค่าสาธารณูปโภค สาธารณูปการและรายจ่ายอื่นๆ โดยให้คำนวณอัตราและเวลาการผ่อนชำระตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เมื่อมีการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนตามสัญญาแล้วให้ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ในบ้านและหรือที่ดินแล้วแต่กรณี ให้แก่ประชาชนโดยยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุเกี่ยวกับการจำหน่ายพัสดุโดยวิธีโอน

1.2 การจัดเตรียมงบประมาณ

- ให้พิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีรายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายไปตั้งจ่ายในงบกลาง รายการช่วยเหลือเฉพาะการหรือตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สำหรับในปีต่อไปให้ตั้งงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในโครงการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสม รายละเอียดการตั้งงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

- กรณีที่โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วมีงบประมาณไม่เพียงพอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาใช้เงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนได้ ตามข้อ 89 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และหากมีความประสงค์ที่จะต้องใช้เงินสะสมเกินกว่าร้อยละ 40 ของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนตามข้อ 89 ให้พิจารณายืมเงินสะสมในส่วนที่เหลือเพื่อสมทบการดำเนินการ โครงการดังกล่าว ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากันยอดเงินสะสมไว้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสิทธิประโยชน์ของพนักงานตามข้อ 90 และค่าใช้จ่ายเหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวกับสาธารณภัยตามข้อ 91 ไว้ให้พอเพียง ในการนี้กระทรวงมหาดไทยขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการเฉพาะ โครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชน

2. การคัดเลือกประชาชนผู้มีรายได้น้อยหรือผู้มีรายได้น้อยปานกลาง ให้เช่าซื้อที่อยู่อาศัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกขึ้นมาคณะหนึ่ง โดยมีนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธานและคณะกรรมการอื่น ประกอบด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่นและข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนแต่ไม่เกิน 10 คนเป็นคณะกรรมการ โดยมีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณาผู้ที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยมีระดับรายได้ครัวเรือนละไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน (ระดับรายได้ปี 2546) หรืออาจคัดเลือกกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการที่มีคุณสมบัติข้างต้นจากบัญชีคนยากจนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว ทั้งนี้ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการด้วยความเป็นธรรม

3. กรณีเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีความประสงค์จะดำเนินการโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชน ผู้มีรายได้น้อยที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่เกินขีดความสามารถและศักยภาพของตนเองที่จะดำเนินการได้ อาจร้องขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ามาดำเนินการแทนและจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบเป็นระยะ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมชาย สุนทรวัฒน์

(นายสมชาย สุนทรวัฒน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร.0-2241-9049, 0-2241-9000 ต่อ 1537, 1538

โทรสาร. 0-2241-8972